

ilma. Kõresaar toob välja, et eestlased püüavad näha varemeid kui “põnevat substantsi millegi uue loomiseks”, samal ajal kui mujal on esimene mõte vana hoone maha võtta. Kotov lisab, et ümbermõtestamist toetab ka muinsuskaitse, kes on võimalikult palju varemeid kaitse alla võtnud.

Varemeile rajatud fantaasia

Ühes ümbermõtestatud hoones käivad Kõresaar ja Kotov ise tööl. Arhitektuuribüroo KOKO, mille Kõresaar ja Kotov asutasid aastal 2000, tegutseb Tallinna kesklinnas Fahle majas. Aastal 2004 vaatasid inimesed õudusega selle hoone varemeid, ent

kolm inimest vaatasid seda särasilmselt ja fantaseerisid. Need olid Kõresaar, Kotov ja ehitusärimees Andres Koger.

Kõresaar meenutab: “Me tegime tookord kohvikus kokkuleppe: Koger uurib, kes on omanik ja ostab maja ära, kui meie leiame kümme “lulli”, kes on valmis vanasse tehasesse kolima. Kui leiame muinsuskaitsele sobiva lahenduse, et maja taastamiseks on võimalik teha mingi täiendus või juurdeehitus, mis oleks maja taastamise finantsiliseks mootoriks.” Mõni aasta hiljem oli asi tehtud. “Me olime ühed neist kümnest, kes siia majja tulid,” muigab Kotov.

Huumorisoone äratuskell

Katrin Sipelgas,
filmikunstnik, sõber aastast 1996

KUI KOTOV VAATAB EESTI kaardi kuju, muigab ta vaikselt ning võimalusel kindlasti kohendab selle kuju. Trapetsiks, ruuduks või venitab ringiks. Kõresaar vaatab inimesi sel maal ja esimesel võimalusel võimendab veidrate veidruse ning seejärel disainib elusuuruse äratuskella, mis inimeste uinunud huumorisoone üles äratab. Loomulikult pole see kell harjumuspärase äratuskella kujuga, vaid ilmselt koomiksistiilis vanamehe pea, kelle kõrvadest käod välja kukuvad ning ega Kotovi Ruut pole kah kohe kindlasti mitte Ringi kasulaps.

Kotov tegeleb ruumi ja vormiga, mis nihestab harjumuspäraseid klišeesisid. Kõresaart huvitab inimene oma reaktsioonide ja tajuga. Neid mõlemaid koos köidab *mission impossible* – mida keerulisem kont järada, seda erutavam.

2004. aastal unistasid Kõresaar ja Kotov Fahle maja varemeid vaadates, kuidas hoonet uuesti ellu äratada. Nüüd tegutsevad nad ka ise sealsamas.

Parandada ei saa

“Õeldakse, et kui maalikunstnikul läheb maal nässu, ta peidab selle kapi taha. Arhitektil on see vastutus, et peita ei anna,” nendib Kotov. Kõresaar sekundeerib: “Kui vussi läheb, on järgmised 100 aastat piinlik olla. Enam ei saa parandada. Ei ütle tellijale, et leia veel taskust miljon ja teeme fassaadi teistmoodi. Meil korrigeerimisvõimalust pole, kohe peab puraka panema, et lahendus ajas ka vastu peab.”

Linnaelanikele, kellele on mõni maja vastumeelne, pakuvad arhitektid lahenduse. Võib otsida endale teise trajektoori ja loota, et seal ebameeldivaid maju ei ole.